

Oponentní posudek disertační práce

Uchazeč: Ing. Jana Švarcová
Název disertační práce: Využití environmentálního manažerského účetnictví v odpadovém hospodářství obce
Oponent: doc. Ing. Rudolf Kampf, Ph.D., MBA
Pracoviště oponenta: Katedra dopravy a logistiky, VŠTE v Českých Budějovicích

Jako jmenovaný oponent podávám následující posudek. K posouzení mi byla předložena dizertační práce „Využití environmentálního manažerského účetnictví v odpadovém hospodářství obce“, která obsahuje 151 stran textu včetně dvou příloh, použitých zdrojů, seznamů obrázků, tabulek a použitých zkratk. Práce je členěna do osmi kapitol, a to včetně úvodu a závěru. Členění svojí strukturou odpovídá požadavkům kladeným na vědecké práce.

Práce se zaměřuje na problematiku odpadového hospodářství v obcích v souvislosti s využitím environmentálního manažerského účetnictví. Hlavní náplní disertační práce je navržení a aplikace systému environmentálního manažerského účetnictví (EMA) na podporu rozhodovací procesů v oblasti odpadového hospodářství obcí.

Aktuálnost daného tématu

Doktorandka zpracovala rešerše tuzemské a zahraniční literatury. Nosnými tématy a pojmy, na kterých celá práce stojí a vůči nim se doktorandka v disertační práci vymezila, jsou odpadové hospodářství, environmentální manažerské účetnictví a udržitelnost, veřejná správa a Metoda vyvážených ukazatelů (Balanced Scorecard).

Doktorandka v práci uvádí, že chybějící propojení odpadového hospodářství v obci s EMA a SBSC (Metoda vyvážených ukazatelů s ohledem na udržitelný rozvoj) je možností pro naplnění cíle této disertační práce. Novost uvedeného záměru doktorandka prokázala pouze částečně, i když po pozorném přečtení jsem novost řešení identifikoval, očekával bych více strukturované a přehledné vymezení vůči analogickým řešením. Na straně 59 doktorandka uvádí, že Metoda vyvážených ukazatelů je v současné době již poměrně často využívaným nástrojem strategického řízení v podnikatelském sektoru. V rámci obhajoby prosím o vyjádření, zda je či není možná přenositelnost do veřejného sektoru.

Metody zpracování

V rámci řešení a pro dosažení cíle práce doktorandka pracovala s následujícími metodami: sběru, shromažďování a zpracování dat, analýzy a syntézy, indukce a dedukce. Uvedené metody doktorandka použila zejména v teoreticko-metodologické části práce.

Mezi stěžejní metody práce patří metoda Sustainable Balanced Scorecard (Metoda vyvážených ukazatelů s ohledem na udržitelný rozvoj) a metody statistického a dotazníkového šetření. kapitoly Doktorandka uvedené metody dostatečně charakterizovala v kapitole 4 Přehled zvolených metod zpracování.

Zpracovaný metodický aparát a použité metody dizertační práce považují, vzhledem k cíli práce, za vhodně zvolené.

Cíl práce

Doktorandka si stanovila následující cíl práce: Cílem disertační práce je vytvoření systému environmentálního manažerského účetnictví na podporu rozhodovacích procesů v rámci odpadového hospodářství obce. Velice kladně hodnotím ověření navrženého systému EMA na podporu rozhodovacích procesů v rámci odpadového hospodářství obce.

Mohu konstatovat, že doktorandka cíl disertační práce splnila.

Výsledky disertační práce

Doktorandka vytvořila nástroj, díky kterému budou mít obce okamžitý přehled o systému odpadového hospodářství z hlediska udržitelnosti. Environmentální manažerské účetnictví je dobrovolným nástrojem poskytujícím přehled informací, nákladů a výnosů důležitých pro oblast životního prostředí. Seskupení informací a práce s nimi v rámci metody vyvážených ukazatelů s ohledem na udržitelný rozvoj zabezpečí přehlednost, jasnost a případné odchylky od stabilního systému odpadového hospodářství obce. Navržený systém EMA na podporu rozhodovacích procesů v rámci odpadového hospodářství obce je uplatnitelný ve všech obcích ČR.

Uvedené výsledky dizertační práce jsou vzhledem k typu práce průkazné a závěry vědecky dostatečně podložené.

Význam pro praxi a rozvoj vědy

Disertační práce je zaměřena na problematiku environmentálního manažerského účetnictví, konkrétně na jeho využití v odpadovém hospodářství obce.

Doktorandka uvádí přínosy v kapitole 7 Vlastní přínosy doktoranda. Přínosy disertační práce, jak je popsala doktorandka považují za dostatečné. Přesto prosím doktorandku, aby v rámci rozpravy nebo prezentace rozčlenila přínosy disertační práce na praktické přínosy a přínosy teoretické, stačí strukturovaný výčet.

Formální náležitosti

V práci je využívána reprezentativní literatura tuzemská i zahraniční, a také vlastní publikace doktorandky, což hodnotím kladně. Celkově mohu konstatovat, že formální a jazyková úroveň disertační práce je na výborné úrovni. Formální náležitosti stanovené pro dizertační práce byly dodrženy.

Připomínku mám ke kapitole 5.3.2 Jednotlivé kroky aplikace systému environmentálního manažerského účetnictví na podporu rozhodovacích procesů v rámci odpadového hospodářství obce, konkrétně k tabulkám uvedených na stranách 92–124. Uvedené tabulky nemají přímou vazbu na text a působí nepřehledně. Dle mého názoru měli být uvedené jako přílohy práce.

Závěr

Doktorandka ve své práci vykonala značný rozsah tvůrčí, ale i aplikační práce. Dizertabilnost této práce spatřuji zejména v aplikační oblasti. Doktorandka prokazuje schopnost využívat teoretické znalosti a aplikovat je na problémy praxe. Doktorandka projevila tvůrčí myšlení a schopnost systematické práce.

Na základě prostudování předložené dizertační práce navrhuji doktorandce, po úspěšné obhajobě, udělení vědecko-akademické hodnosti doktor („philosophiae doctor“ ve zkratce „Ph.D.“).

Otázky

1. V čem spatřujete největší přínos (teoretický a praktický) této práce, a kdo na ni může navázat.
2. Pro jaké obory je práce přínosná? Jaká je vazba na studijní program Technologie a management v dopravě.
3. Jaký by byl rozdíl ve výstupech práce, kdyby se práce zabývala pouze Sustainable Balanced Scorecard (Metoda vyvážených ukazatelů s ohledem na udržitelný rozvoj) pro odpadové hospodářství obce, tedy bez environmentálního manažerského účetnictví?
4. Odráží práce, resp. jednotlivá měřítka, novou legislativu v odpadovém hospodářství?

V Českých Budějovicích 3. 3. 2021